

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Den Haag, 3 april 2025

Voortouwcommissie: **vaste commissie voor Defensie**

Volgcommissie(s): BuZa i.v.m. agendapunt 5, 9, 17
EU i.v.m. agendapunt 5, 11, 12, 13

Document: **Besluitenlijst van de procedurevergadering van donderdag 3 april 2025**

Regeling van werkzaamheden

1. Agendapunt: **Commissie-regeling van werkzaamheden**
- Zaak:** Verzoek bij commissie-regeling van werkzaamheden - Tweede Kamerlid, J. Nordkamp (GroenLinks-PvdA) - 3 april 2025
Verzoek van het lid Nordkamp (GroenLinks-PvdA) om de minister van Defensie te vragen voor het meireces een tijdljn te overleggen van alle handelingen en overwegingen van de minister inzake de verwijderde Hawija-videobeelden welke (in drie werkdagen) alsnog gevonden zijn, sinds hij voor het eerst op de hoogte was van het ontbreken ervan. - 2025Z06411
- Besluit:** De minister verzoeken voor het meireces een tijdljn aan de Kamer te overleggen van alle relevante handelingen en overwegingen van de minister inzake de verdwenen Hawija-videobeelden die (in drie werkdagen na de opdracht van de minister) alsnog gevonden zijn sinds publicatie van het desbetreffende artikel in de Volkskrant van 24 maart jl..

Mededelingen

2. Agendapunt: **Het punt van de toelichting door de ondervoorzitter van de tijdelijke commissie Grondrechten en constitutionele toetsing over de rol en werkwijze van de tijdelijke commissie komt te vervallen omdat de aanwezige leden reeds zijn geïnformeerd.**

Brievenlijst

3. Agendapunt: **Brievenlijst particulieren**
(zie de zaken en de besluiten op de brievenlijst)
4. Agendapunt: **Brievenlijst organisaties**
(zie de zaken en de besluiten op de brievenlijst)

Reeds geagendeerde/behandelde stukken

5. Agendapunt: **Geannoteerde Agenda informele Raad Buitenlandse Zaken Defensie 2 en 3 april 2025**
- Zaak:** Brief regering - minister van Defensie, R.P. Brekelmans - 24 maart 2025
Geannoteerde Agenda informele Raad Buitenlandse Zaken Defensie 2 en 3 april 2025 - 21501-28-275
- Besluit: Reeds behandeld tijdens commissiedebat Informele Raad Buitenlandse Zaken Defensie d.d. 25 maart 2025.
- Volgcommissie(s): EU, BuZa

Brieven van bewindspersonen

6. Agendapunt: **Beleidsreactie op de IGK-jaarrapportage 2024**
- Zaak:** Brief regering - minister van Defensie, R.P. Brekelmans - 25 maart 2025
Beleidsreactie op de IGK-jaarrapportage 2024 - 36600-X-76
- Besluit: Gesprek met Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht plannen.
- Besluit: Aanhouden tot het gesprek met de Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht heeft plaatsgevonden.
7. Agendapunt: **Verandering van de krijgsmacht; 'Onze mensen onze toekomst; meer beter en sneller'**
- Zaak:** Brief regering - staatssecretaris van Defensie, G.P. Tuinman - 24 maart 2025
Verandering van de krijgsmacht; 'Onze mensen onze toekomst; meer beter en sneller' - 33763-161
- Besluit: Staatssecretaris van Defensie verzoeken om de Kamer uiterlijk 10 april 2025 aan te geven of deze brief de eerder aangekondigde strategische agenda Personeel betreft en om het Arbeidsmarkt onderzoek waarop de inhoud van deze brief mede is gebaseerd aan de Kamer te zenden.
- Besluit: Inbrengdatum voor het stellen van feitelijke vragen vaststellen op 16 april 2025.
- Besluit: Rondetafelgesprek organiseren. Inventariseren van mogelijke sprekers via e-mail.
- Besluit: Agenderen voor nader te plannen commissiedebat Personeel, te plannen na ontvangst Stand van Defensie en vóór het zomerreces.
8. Agendapunt: **Stand van zaken herstellen notificatieachterstand**
- Zaak:** Brief regering - minister van Defensie, R.P. Brekelmans - 27 maart 2025
Stand van zaken herstellen notificatieachterstand MIVD - 29924-279
- Besluit: Agenderen voor commissiedebat MIVD d.d. 5 juni 2025.
9. Agendapunt: **Videobeelden Nederlandse wapeninzet Hawija 2-3 juni 2015**
- Zaak:** Brief regering - minister van Defensie, R.P. Brekelmans - 27 maart 2025
Videobeelden Nederlandse wapeninzet Hawija 2-3 juni 2015 - 27925-986
- Besluit: Betrekken bij plenair debat over het rapport van de commissie-Sorgdrager over de Nederlandse wapeninzet in de Iraakse stad Hawija in 2015.
- Noot: Inmiddels via e-mailprocedure ook besloten tot toevoeging briefing gerubriceerde beelden aan briefing targeting proces Hawija.
- Volgcommissie(s): BuZa

Overig

10. Agendapunt: **Brief van het Presidium over de NAVO-top**
- Zaak:** Brief Kamer - voorzitter van het Presidium, M. (Martin) Bosma (PVV) - 14 maart 2025
- Besluit: Brief van het Presidium over de NAVO-top - 2025Z04927
Ter informatie.
11. Agendapunt: **EU-prioritering op basis van Werkprogramma Europese Commissie 2025**
- Zaak:** Stafnotitie - griffier, T.N.J. de Lange - 13 maart 2025
EU-prioritering op basis van Werkprogramma Europese Commissie 2025 - 2025Z04703
- Besluit: De commissie stelt het lid Ellian (VVD) aan als rapporteur voor de Europese Defensie Industrie Strategie. Dit rapporteurschap van de leden Dassen en Ellian wordt uitgebreid met het rapporteurschap Witboek toekomst Europese Defensie (inclusief SAFE) en eventuele nadere sectorale voorstellen op het gebied van Defensie binnen het voorstel voor het volgende Meerjarig Financieel Kader.
- Volgcommissie(s): EU
12. Agendapunt: **Opvolging behandelvoorbehoud EU-voorstel Veiligheidsmaatregelen voor Europa (SAFE)**
- Zaak:** Stafnotitie - griffier, T.N.J. de Lange - 1 april 2025
Opvolging behandelvoorbehoud EU-voorstel Veiligheidsmaatregelen voor Europa (SAFE) - 2025Z06165
- Besluit: De commissie stemt in met de volgende informatieafspraken:
De minister zal de Kamer
— zo lang de onderhandelingen over het wetsvoorstel Veiligheidsmaatregelen voor Europa (SAFE) in Brussel lopen maandelijks informeren over de voortgang van de onderhandelingen in Raadswerkgroepen en in de betreffende Raadsformaties;
— tijdig informeren wanneer voorzien wordt dat in de onderhandelingen zal moeten worden afgeweken van het kabinetsstandpunt zoals weergegeven in het BNC-fiche en/of nadien vastgelegd met de Kamer (bijvoorbeeld in toezeggingen en moties);
— tijdig informeren wanneer er substantiële nieuwe elementen aan de oorspronkelijke voorstellen lijken te worden toegevoegd of belangrijke elementen worden verwijderd tijdens de EU-onderhandelingen;
— tijdig informeren zodra een akkoord aanstaande is, zodat dit in concept kan worden bestudeerd en besproken
- Besluit: De commissie zal het behandelvoorbehoud na het commissiedebat (evt. incl. tweeminutendebat) officieel beëindigen.
- Volgcommissie(s): EU
13. Agendapunt: **Lijst met EU-voorstellen d.d. 1 april 2025**
- Zaak:** Lijst met EU-voorstellen - griffier, T.N.J. de Lange - 1 april 2025
Lijst met EU-voorstellen d.d. 1 april 2025 - 2025Z06163
- Besluit: Het commissiedebat over het EU-voorstel SAFE uitbreiden naar een commissiedebat Behandelveorbehoud EU-voorstel SAFE en Defensie-witboek.
- Besluit: Kabinetsappreciatie op het EU-voorstel Proposal for a Council Regulation establishing the Security Action for Europe (SAFE) through the reinforcement of European defence industry Instrument (COM(2025)122) na ontvangst agenderen voor het commissiedebat Behandelveorbehoud EU-voorstel SAFE en Defensie-witboek.
- Besluit: De kabinetsreactie op het Joint White Paper for European Defence Readiness

- 2030 (JOIN(2025)120) agenderen voor het commissiedebat
Behandelvoorbehoud EU-voorstel SAFE en het Defensie-witboek.
- Besluit: De nog te ontvangen kabinetsreactie op het Gezamenlijk verslag aan het Europees Parlement en de Raad over de uitvoering van het actieplan voor militaire mobiliteit (JOIN(2025)11) agenderen voor het commissiedebat Raad Buitenlandse Zaken Defensie van 15 mei 2025.
- Volgcommissie(s): EU
14. Agendapunt: **Spreektijden notaoverleg Veteranen d.d. 16 juni 2025**
Besluit: **Besluit:** spreektijd eerste en tweede termijn gezamenlijk: PVV - 10 Minuten; GroenLinks-PvdA - 9 minuten; VVD en NSC - 8 minuten; D66 en BBB - 6 minuten; CDA, SP, DENK, PvdD, FVD, SGP, CU en Volt - 5 minuten; JA21 - 4 minuten.
15. Agendapunt: **Aanbod Amerikaanse ambassade voor het geven van een briefing over 'Transatlantic Security/Military Cooperation' door senior ambassadefunctionarissen.**
Besluit: Briefing plannen.
16. Agendapunt: **Werkbezoek Bosnië en Herzegovina**
Noot: In besloten gedeelte van de vergadering.
Zaak: Brief derden - Vereniging Dutchbat III - 20 maart 2025
Reactie Vereniging Dutchbat III m.b.t. terugkeerreizen Dutchbat III naar Srebrenica - 2025Z05861
Besluit: Instemmen met deelname één afgevaardigde van de vereniging aan het werkbezoek.
17. Agendapunt: **Ontvangst rapport "Toekomstverkenningen van de Europese Veiligheidsarchitectuur" i.h.k.v. kennisagenda**
Noot: In besloten gedeelte van de vergadering.
Zaak: Stafnotitie - griffier, T.N.J. de Lange - 28 maart 2025
Ontvangst rapport "Toekomstverkenningen van de Europese Veiligheidsarchitectuur" i.h.k.v. kennisagenda - 2025Z05926
Besluit: De commissie stemt, onder dankzegging, in met het rapport Europese Veiligheidsarchitectuur.
Besluit: Na instemming commissie Buitenlandse Zaken ministers van Defensie en van Buitenlandse Zaken een gezamenlijke kabinetsreactie vragen waarbij zij in zullen gaan op de volgende vragen, te ontvangen uiterlijk 30 april 2025:
1.Hoe kijkt het kabinet naar de waarschijnlijkheid van de vier beschreven scenario's?
2.Hoe kijkt het kabinet naar de wenselijkheid van de vier beschreven scenario's?
3.Deelt het kabinet de inschatting van de auteurs dat scenario 3 (Europa als wereldmacht) dichterbij lijkt te komen tegen de achtergrond van de ontwikkelingen in de transatlantische betrekkingen? Waarom wel/niet?
4.Hoe kijkt het kabinet aan tegen de analyse van de auteurs dat zolang Rusland een autocratie blijft, daarmee de rol van Rusland in de Europese veiligheidsarchitectuur zeer beperkt zal blijven?
5.Welke robuuste opties voor beleidsmaatregelen ziet het kabinet die in elk scenario's relevant zijn?
6.Waar ziet het kabinet voor Nederland de meest concrete mogelijkheden om invloed uit te oefenen op de ontwikkeling van de Europese veiligheidsarchitectuur?
7.In hoeverre werkt het kabinet zelf met scenario's rondom de Europese veiligheidsarchitectuur?8.Kan het kabinet met de Kamer in gesprek gaan over de gedachtevorming over verschillende scenario's rond de Europese veiligheidsarchitectuur?

Volgcommissie(s): BuZa

18. Agendapunt: **Bespreking mogelijke voorbereidende commissie-activiteiten plenair debat Hawija**
- Noot: In besloten gedeelte van de vergadering.
- Zaak:** Stafnotitie - griffier, T.N.J. de Lange - 2 april 2025
Voorstel voorbereidingsgroep voorbereiding plenair debat Hawija - 2025Z06247
- Besluit: De gecombineerde technische briefing over het targetting proces en de onlangs gevonden video plannen voor het meireces.
- Besluit: Het rondetafelgesprek over de humanitaire situatie in Hawija plannen voor het meireces (tijdsduur maximaal 1,5 uur). Mogelijke sprekers via e-mail inventariseren.
- Besluit: De minister verzoeken om uiterlijk 10 april a.s. de toegezegde inhoudelijke reactie op de vandaag van de minister ontvangen nadere brief van de commissie Sorgdrager aan de Kamer toe te sturen en de minister tevens verzoeken uiterlijk diezelfde datum de invulling en planning van het interne onderzoek en de externe onderzoeken waar de minister in zijn genoemde brief van vandaag over spreekt aan de Kamer toe te sturen. Tijdens de volgende procedurevergadering (d.d. 17 april 2025) zal worden besproken wat deze nadere informatie betekent voor de verdere voorbereiding van het plenaire debat.

Werkzaamheden van de commissie

19. Agendapunt: **Verzoek voorzitter vaste commissie voor Defensie om instemming met voorleggen aan Presidium om samen met voorzitter commissie BDO van de Eerste Kamer een krans te leggen tijdens de 4 mei herdenking van CLSK**
- Noot: **Besluit:** de commissie stemt in met het verzoek. Het verzoek zal ter goedkeuring worden doorgeleid aan het presidium.
20. Agendapunt: **Werkzaamheden van de commissie**
- Noot:
- vr 04-04-2025 12.30 - 18.30 Werkbezoek Geloofwaardige afschrikking (CLSK)
  - wo 09-04-2025 10.15 - 12.15 Commissiedebat NAFIN (gewijzigde datum)
  - wo 09-04-2025 15.00 - 15.00 Inbreng feitelijke vragen Rapport "De derde hoofdtaak van de krijgsmacht; Ondersteuning bij rampenbestrijding, rechtshandhaving en humanitaire hulp"
  - wo 09-04-2025 20.00 - 23.00 Commissiedebat Hybride dreigingen en maatschappelijke weerbaarheid
  - ma 14-04-2025 10.00 - 16.00 Werkbezoek Weerbaarheid van krijgsmacht en samenleving (CZSK + CLSK + SOCOM)
  - wo 16-04-2025 11.00 - 12.30 Gesprek Veteraneninstituut
  - **do 17-04-2025 9.30 - 10.30 Briefing delegatie werkbezoek Bosnië en Herzegovina**
  - do 17-04-2025 10.45 - 11.15 Procedurevergadering
  - do 17-04-2025 16.00 - 19.00 Commissiedebat
Behandelvoorbehoud EU-voorstel SAFE en Defensie-witboek
  - di 22-04-2025 13.30 - 13.45 Petitie Ruimte voor Defensie: Verknal de Kollumerwaard niet
  - di 22-04-2025 17.00 - 18.00 Technische briefing Aanvullende capaciteitsdoelstellingen NAVO- Defensieplanningsproces
    - **Meireces**
  - 28-04-2025 - 02-05-2025 Werkbezoek Bosnië en Herzegovina
  - do 15-05-2025 10.00 - 12.00 Commissiedebat Raad Buitenlandse Zaken Defensie
  - do 22-05-2025 10.45 - 11.15 Procedurevergadering

- do 22-05-2025 14.30 - 17.30 ministeriële (Gewijzigde tijd) Commissiedebat NAVO Defensie
- do 05-06-2025 10.45 - 11.15 Procedurevergadering
- do 05-06-2025 14.30 - 16.00 Gesprek NLDA, Opschaling van de Krijgsmacht
- do 05-06-2025 18.00 - 21.00 Commissiedebat MIVD
- wo 11-06-2025 15.15 - 18.15 Rondetafelgesprek Veteranen
- do 12-06-2025 17.30 - 20.30 Commissiedebat Veiligheid en integriteit
- ma 16-06-2025 13.00 - 17.00 Notaoverleg Veteranen
- do 19-06-2025 10.45 - 11.15 Procedurevergadering
- za 28-06-2025 Veteranendag
- do 03-07-2025 10.45 - 11.15 Procedurevergadering
- **Zomerreces**
- do 09-10-2025 13.00 - 16.00 Commissiedebat NAVO Defensie ministeriële

Ongeplande activiteiten van de commissie

- Commissiedebat Ruimte voor Defensie (te plannen na ontvangst Ontwerp nationale Beleidsvisie Ruimte voor Defensie, incl. planMER, verwachting Defensie: tweede kwartaal 2025)
- Commissiedebat Defensie Industrie
- Technische briefing taakinvoering en inzet Marine

(On)geplande plenaire activiteiten

- Debat over het rapport van de commissie-Sorgdrager over de Nederlandse wapeninzet in de Iraakse stad Hawija in 2015 (RvW van 28 januari 2025).
- Debat over de staat van de informatiehuishouding bij Defensie en de gevolgen voor de informatieplicht richting de Kamer (RvW van 1 april 2025)

Rondvraag

Geen agendapunten

Griffier: T.N.J. de Lange

Activiteitsnummer: 2024A07137